

6. Економіка

41 ФАКТОРНА МОДЕЛЬ СОБІВАРТОСТІ

Самісько М.Г. Науковий керівник - доц. каф. "Інформаційні системи у менеджменті", к.е.н. Андрієнко В.М.

Одним з головних в системі економічних показників є собівартість. Зниження собівартості продукції означає економію упередметненої і живої праці і є важливим чинником підвищення ефективності виробництва, зростання накопичень. Тому виявлення резервів зниження собівартості є важливим завданням для кожного виробничого об'єкту.

Проте, традиційний економічний аналіз розглядає чинники, які корелюють між собою, що утрудняє управління ними. Аналіз чинника дозволяє на основі реально існуючого зв'язку між ознаками виявити латентні (приховані) узагальнюючі і незалежні характеристики розвитку досліджуваних явищ і процесів. З числа методів, що дозволяють узагальнювати значення елементарних ознак, алгоритмічно простим є метод головних компонент. Цей метод був застосований для аналізу собівартості на підприємстві "Укрполімер" м. Бориспіль, що виробляє водонапірні труби з поліетилену.

В результаті отримана залежність між показником собівартості і узагальнюючими чинниками.

До недавнього часу формування цінової політики підприємства було пасивним, існував величезний розрив між потрібною величиною продажів і величиною середніх витрат. Виробництво здійснювалося по ходу надходження заявок і укладання договорів, і, у зв'язку із цим було не ритмічним. Тепер, опираючись на результати аналізу собівартості, було ухвалене рішення про збільшення обсягів виробництва й активному просуванню продукції на ринку. Формування ціни тепер проводиться не по витратному принципу, а відповідно до отриманої факторної моделі собівартості. Ситуація на виробництві змінилася в кращу сторону, прибуток збільшився на 5-10%.